

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 10.

V Ljubljani, 1. oktobra 1893.

Leto XXIII.

Pridni Vid.

Pogledite, otroci, Vida!

Ni tó-le vam otròk brdák?
Lep zgled je skrbnosti in prida;
Kje njemu je otròk jednák?

Lasé zmer íma počesáne
In skrbno je vsak dan umít,
Obleke nima drago tkane,
Ipák je vselej snažen Vid!

Kakó posluša pazno v šoli,
Kakó je za učenje vnet!
Nalóg ne zabi Vid nikoli,
Domá pokornosti je zgled!

Trpine, vbožčke omiluje
Ter z lačnimi delí svoj kruh,
Za dobro vse se navdušuje,
Za slabo Vid je slep in gluh!

Ko v cerkev pride, roki skléne,
Okò upira na oltar;
Otròk pobožni gane mène
Nadzémeljsko si mislim stvar!

A kadar noč zemljó pokrije,
Molèč presládko Vid zaspí;
Zarana vstavši se umije,
Odmoli, k delu čvrst hití!

Ni Vid oseba vam povšečna?
Ni Vid, zares otròk brdák? —
Oj stariši in šola srečna,
Če rojen jim otròk je ták!

Janko Leban.

Dvakrat izgubljeni sin.

(Povest; piše Basnigoj.)

(Konec.)

VI.

semenj je bil takrat v mestu N., kjer je oznanoval božjo besedo oče Hijeronim. Od vseh krajev vam je pridrlo ljudij, da se je človek komaj preril po dokaj tesnih ulicah. Potem pa toliko živadi na cestah! Tu je gnal nekdo čredo ovac, tam je tiral z velikansko palico zopet drugi tólpo ogrskih volov, in takój za njim sta gnala dva dečka jato puranov a med nje se je mešal konjar s svojimi hrvaškimi kobilami. Poleg te pisane množice so pa pričvenkavali z ostrogami brkasti ogrski husárji. Bile so namreč tedáj vojaške vaje in konjiki so stanovali v mestu. Radi tega je bil semenj še bolj živahen. Zakaj mnogo jih je prišlo le iz radovednosti, da vidijo vojnike, a drugi so zopet hoteli slišati očeta Hijeronima, ki je slovel kot najboljši propovednik.

Uprav pričeti se je imela propoved v samostanski cerkvi. Ljudstvo je hitelo vánjo in se drenjalo po cerkvi; vsak je hotel biti blizu propovednice. Po poti mimo cerkve pride tudi mlad husár. Krasen vojak vam je bil ta! Raven kakor sveča, in zalit kakor jabolko. Z levico je držal sabljo, da ni ropotala po tleh, z desnico pa je zdaj pa zdaj pogladil goste brke, posebno tedáj, kadar je samozavestno, pogledal okolo sebe. In prav takó je storil sedáj pred cerkvenimi vrati. Maló je postal, potem pa izginil skozi vrata. Ljudje so ga gledali, a on se ni menil dosti zánje. Brala se mu je na obrazu neka posebna odločnost, češ, kar hočem, storim, pa naj porekó ljudjé, kar jim drago. Šel je prav tjà pod propovednico. Oče Hijeronim prične pripovedovati in razlagati priliko o izgubljenem sinu. Govoril je takó milo, pa tako presunljivo, da ga ni bilo menda mej poslušalci, ki bi imel suho oko. Naš vojak je bil zeló nemiren. Zdaj je zrl nepremično v govornika, zdaj povesil glavo in tožno zrl préd-se. Govor je bil vže davno končan, ljudje so se razšli, mladi husár pa je še vedno stal kakor okamenel sredi cerkve. Za dolgo se je še le izdramil iz mislij, v katere je bil zatopljen, ter naglo otišel.

Za vrati sta čepeli dve ženici — beračici. Ko je šel mimo njiju, sklonili sta se druga k drugi in jedna pravi: „Tega je pa ganilo, tega!“ Druga pa odvrne: „Bogu pa očetu Hijeronimu se še vojaka ne obustavi.“

VII.

Po končani propovedi se je zbralo mnogo ljudstva v samostanu na porti. Vsi so čakali očeta Hijeronima. Vsak bi bil rad govoril z njim. Ta ga je prišel vprašat za svèt v dušnih nadlogah, óni prosit zdravil za bolnega očeta, kratko in malo, vsak bi mu bil rad kaj potožil.

Mej čakaleci je bil tudi Marko Mikšič. Prignal je nekaj drobnice s Hrvaškega, prodal jo in se menil vže vrniti domóv. Pa tedáj je zvedel, da oče Hijeronim

tudi zdravi. „Kaj, ko bi ga poprašal zaradi bolne žene,“ tako si je mislil Marko, „morda ji bi pomagalo.“ In sklenil je, da gre poprašat Hijeronima. Čakal je mirno pri vratih, da so se vsi drugi izvrstili in prišel prav zadnji v Hijeronimovo celico. Pomenila sta se kaj prijazno in hitro, kako in kaj je z boleznijo Markove žene.

„Ej, težko bode kaj, težko!“ Takó je razlagal oče Hijeronim. „Vaša žena se je ali prestrašila ali je pa preveč žalovala. Ko bi bili precej prišli, rešil bi jo bil še; sedaj je pa vže prekasno!“

„Kakor je volja božja,“ dejal je Marko. „Prestrašila se je hudo, žalovala pa še huje.“

„Kako je bilo to?“ vpraša Hijeronim. In pripovedoval je Marko, kako so voleje raztrgali sinčeka ter pristavil, da on ne more tega verovati. Zakaj vso hosto je prebredel s puško, a nikjer ni bilo ne duha ne sluha o volkovih. Nekaj mi vedno pravi, da so dete ukradli Cigani.

„Lahko mogoče. Glejte, ko sem bil še v Bosni, našel sem neko dete v grmovji. Izvestno je bilo kje ukradeno. Zakaj sámo ni moglo priti tjà.“

„Čegavo je bilo?“ vpraša hitro Marko.

„Bog si ga vedi, čegavo. Vzgojil sem je — — potem mi je pa ušlo. Kako izvrsten deček je bil to! Kadar koli se spomnim, najraje bi se zjokal.“

„Potem imava oba izgubljenega sina.“

„Res je takó!“

„Kakega znamenja pa tisto dete ni imelo na sebi?“ poprašuje natančneje Marko.

„Ničesar ne. Imelo je le srajčico, pa še ta je bila vsa raztrgana. Dve črki ima vvezeni. Čajte no, pokažem vam jo!“ In oče Hijeronim izvleče iz predalca nekaj v papir zavitega. Odvije in pokaže Marku.

Marko komaj ugleda črki in tkanino, zavpije ves vesel in presenečen:

„Moj Bog, to je srajčica mojega sina. Kje je, kje je moj Marček?“ Tudi oče Hijeronim je bil tako zavzet in osupel, da ni slišal, ko je nekdo potrkal na vrata. Še le ob drugem trkanji reče: noter!

Mlad vojak — naš znanec iz cerkve — vstopi in pade na koleni pred očeta Hijeronima. Oba zelo osupneta. Husár pa zakliče skoraj ihteč:

„Oče, odpustite svojemu izgubljenemu sinu Bogdanu!“

In oklenil se je patrovih kolen. Toda Hijeronim ga dvigne s tal, pristrčno objame in nagovori:

„Sin moj, vže davno je vse odpuščeno!“ In slonela sta dolgo drug drugemu na prsih in na sivo brado izkušenega redovnika sta pritekli dve solzi — solzi veselja.

Kaj pa je čutil ob tem Marko?

Po tem sodeč, kar mu je pripovedoval poprej oče Hijeronim, bil bi ta čvrst mladenič njegov sin Marček. „Nè, nè, to ni mogoče, to je zmota,“ tako je govoril sam v sebi. A obleka otrokova, ki jo je še držal v rokah mu je zopet jasno pričala, da je to njegov sin.

Ko sta dala Bogdan in Hijeronim nekoliko duška srčni radosti, ukaže redovnik, da sedejo. Bogdan je moral nato pripovedovati, zakaj je ušel, kako se je klatil po svetu, prišel k Ciganom, potem k vojakom in je pozabil popolnoma vže svojega namena, namreč: da poišče stariše. Pravil je dalje, kako je šel iz radovednosti v cerkev, tam spoznal govornika in ves skesan sklenil prositi ga odpuščanja.

„Ker si slušal glas vesti,“ reče nato oče Hijeronim, „in se ponižal toliko, da si prišel k ubogemu redovniku, poplašal te je Bog takój. Pripeljal ti je rôdnega očeta — Marka Mikšiča, in od danes bodeš tudi ti Marko, kakor je tvoje pravo ime, ne pa Bogdan.“

In pokazal je ob teh besedah na Mikšiča, ki je komaj vže čakal te prilike, da objame svojega toliko let izgubljenega sina.

Kje je pero, da bi popisalo, kaj je sedaj čutilo očetovsko srce? Kje je roka, da bi orisala občutke Bogdan-Markove, ko je — dejal bi — prvič zrl v lice svojemu očetu?

* * *

Sedaj je povest pač kratka. Ko sta se z očetom vračala od Hijeronima, videla sta, kakó so gnali uklenjeno neko Ciganko. Marko pogleda natančneje in izpozna — Sulmo. Tudi oče jo je izpoznaval. Vse ljudstvo je pa šepetalo: „Sulmo je zalotila pravica.“ Bila je namreč povsodi znana ta Ciganka kot tatica otrok, katere je potem prodajala na Turško. Večkrat so jo vže zasledovali, pa jim je vselej ušla. Tudi tedaj, ko je ukradla Markca, bila je bajè primorana popustiti svoj plén. Zakaj pravica ji je ostro šla na pete.

Marko je potem kmalu odložil sabljo in ostroge ter prišel zopet v Rajevo selo. Mati mu ni več živela. Na smrtni postelji je bila, ko se je vrnil mož iz mesta ter ji povedal, da je našel sina — dvakrat izgubljenega. In tedaj je odprla mati težke trepalnice, pogledala proti nebu in vzdihnila, kakor nekđaj starček Simeon, ko je videl obljubljenega Odrešenika v svojem naročji. Potem je zopet zaprla trudne oči — zaprla do sodnjega dne.

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barlè.)

XVIII.

Bila bi pač nepopolna vrsta črtic o moji domači vasici, ako bi pozabil opisati jako odličnega moža naše vasice, zanimivega, čestitljivega gospoda Bertoncelja. Ne bodete sicer slišali nič posebnega, ali vender je gospod Bertoncelj človek, kateri živi strogo po svojih starih običajih in navadah ter je izvestno vreden teh vrstic.

Znam, da bi radi znali, kaj in kdo je prav za prav gospod Bertoncelj. Takòj vam povem. Ko bi bili vi na cesarjev rojstni dan pri sv. maši v naši beli cerkvi, takòj bi uganili, kaj je gospod Bertoncelj, takò pa seveda ne veste. Ko se je ob takih prilikah pritrkavalo v zvoniku kakor za stavo, in ko so grmeli v zrak topiči, da bi se celò turškemu sultanu hlačice tresle, ko bi jih slišal (kakor je govoril Markužev Matijček, kateri je na obče zadovoljstvo opravljal to nevarno opravilo). Takrat se je prikazala mej hišami tudi čvrsta postava gospoda Bertoncelja. Toda, če se ne motimo? Nè, nikakor nè! To je ravna, odmerjena hoja, to je njegova kratko porezana brada in dolge, ustnice pokrivajoče mustače, to so njegove dolge črnkaste obrvi, to je njegovo svetlo oko; ali obleka, obleka? To ni klobuk, to je trda vojaška čaka z zlatim obrobom, to ni Bertonceljeva pisana suknja z dolgimi okrajki, nè, to je modra vojaška suknja z visokim ovratnikom, na katerem se blestita v solnènih žarkih dve zlati zvezdi na vsaki strani, to so naposled ozke vojaške hlače, takisto iz modrega sukna, in to je naposled spretna sabljica, krona vse obleke, katera tako prijazno žvenketa po kameniti cesti, da mora gospod Bertoncelj korakati še bolj ravno in ponosno, kakor navadno. In óni zlati čopič na sabljici iz čistega suhega zlata, v kateri je skovano dvajset cesarskih cekinov, kakor pripoveduje Kovačev Jože, kateri je, Bog mu ga blagoslovi, pojedel tudi nekaj vojaškega kruha, kako veselo binglja ob sabljici. Stvar je jasna, kot beli dan: gospod Bertoncelj je cesarski mož, odličen cesarski častnik, prvi pod stotnikom in to je tudi nekaj.

Glej jih nè, porečete, to ste pa odlikovani v tvoji vasici; dvajset hiš komaj štejete, kakor si vže sam večkrat povedal, pa imate vojake. Nikarte me krivo razumeti. Stalnih vojakov sicer nimamo, nè zato pa imamo častnika gospoda Bertoncelja, kateri tudi nima vojakov, vender jih je prej imel, saj je zdaj častnik v pokoji. In še kak častnik je gospod Bertoncelj! Skoraj bi bili v naglici prezrli ono, kar mu diči plemenite prsi. Ej, ej, to se ne kupuje za denar, to so trdo zaslužena odlikovanja! Le poglejte óne svetinje, jedna je srebrna, druga rmena kot čisto zlato, dá še celò križec ne manjka, in na njem stoji pisano: za zasluge. Takó je! Za zasluge, katere si je pridobil gospod Bertoncelj, braneč cesarja in domovino tam doli na ravnih italijanskih tleh.

Precej let je vže, kar se je ustanovil gospod Bertoncelj stalno v naši vasici, katera se lahko pohvali, da je tudi njemu pripravila zibelj. Postavil si je malo, lično hišico v sredi prijaznega vrta in tam v miru uživa lepe dneve svoje čestitljive starosti. Pri njem je njegova jedina hčerka Anuška, katera mu je pò smrti ljubljene soproge, katero vže več let krije črna mati zemlja, gospodinja in sploh

vse v hiši. Trije sinovi živé v svetu. Viktor je duhovnik, Jože je častnik pri vojaki, a Francè, če me ne moti spomin, nekaj jezični dohtar. Kadar pride kateri od njih domóv, kako se pomladi takrat starčevo sreé. In kaj se ne bi? Dobri otroci so največi ponos svojih roditeljev.

Posebnih opravkov Bertonecljev gospod sicer nima, a vender ni nikoli brez posla. Če ni drugega, najde se vedno v vrtu kaj za prekopati, prirezati ali privezati in takrat se mi zdi nekdanji vojaški častnik, gospod Bertoneclj, kakor oni slavni rimski cesar, Dioklecijan pravijo, da se je zval, pred katerim se je tresel ves svet, pa se je kar najedenkrat umaknil cesarskemu prestolu in šel na svoje pristave zelje sadit. Ko je pa bila deseta ura pred póludne, naj je sijalo solnce ali pa lil dež kakor iz škafa, takrat si pa vže videl na cesti proti župnišču gospoda Bertoneclja. Ura sicer točno kaže čas, a vender je bila prikazen gospoda Bertoneclja na cesti večji dokaz, da je ura deset, kakor pa, če se je ura oglasila v zvoniku, ker je naša ura, bog si ga vedi ali po svoji naravi ali po nemarnosti vaškega cerkvenika imela večkrat svoje muhe. Toraj točno ob desetih, nikoli poprej niti pozneje, šel je gospod Bertoneclj k gospodu župniku, kjer je prečital časopise in se porazgovoril z dobrim gospodom župnikom o tem in ónem.

Ko se je pokazal gospod Bertoneclj zopet na cesti, vedel je vsakdo, da je pólú dvanajstih. Korakal je počasi, ustavil se pri vsaki hiši nekoliko, poprašal, kaj se dela in kuha, prorokoval grdo ali lepo vreme, a kadar se je cerkvenik obesil na zvon, da odzvoni póludne, takrat je gospod Bertoneclj bil vže zopet v svoji hišici. Takrat mu je bilo prvo opravilo, da odloži praznično suknjo in obleče navadno, katero je nosil le domá, da izkrtači klobuk in ostalo obleko ter postavi vse na svoje mesto. Po tem opravilu je bilo treba pospraviti pisalno mizico. Vsak papirček je preobrnil in popihal, da bi ne ostal na njem kak prah, vsako pero in svinčnik je potegnil dvakrat po roki, da bi ne bilo prahú na njem. To je bilo opravilo gospoda Bertoneclja in nobenega drugega, ker Bog varuj, da bi se kdo drugi mešal v njegove stvari.

Pri kosilu je imel rad kakega gosta. Posebno jaz še kot dijak na počitnicah sem bil večkrat njegov gost. Stari gospod me je izpraševal pri kosilu o vsem, kar sem vedel povedati o njegovih znancih in drugih stvareh, takó, da mu po večkrat niti odgovarjati nisem mogel. Nekoč me je vprašal, po čem je pri nas v mestu meso, a jaz sem se takrat za vse drugo več brigal, nego li za take stvari, bil sem zadovoljen, če sem imel meso na mizi.

Popóludne je stari Bertoneclj malo zadremal, a to ni trajalo dolgo. Ob petih si ga vže zopet videl zunaj na izprehodu. Korakal je počasi, postajal, odkril se, pogladil se po glavi in nikdar mu ni bilo dolg čas. Imel je svoje kraje, kder se je dlje časa pomudil. Takó mu je bil nek griček blizu opekarnice njegov Triglav, tjá je šel vsakikrat, obračal se in razgledaval na vse kraje ter se celó sam s seboj pogovarjal. Obrnil se je na óno stran, kjer mu je služboval sin Viktor, in glasno je vprašal: „Nù, Viktor, kako je, kaj delaš?“ In poslušal je nekoliko časa, kakor da bi mu veter prinesel odgovor, potem se je obrnil zopet na drugo stran in vprašal:

„Kaj pa ti, Jože, ali si zdrav? Kaj delajo tvoji vojaki. Oj, da sem jaz mlad kakor si ti, ne bi zdaj tukaj postaval.“ — A tudi Francéta ni pozabil:

„In ti jezični dohtar, kdo bi si mislil, da to postaneš. Nù, dobro, dobro, zdrav bodi!“

Tako je delal in še dela stari gospod Bertoncelej vsaki dan. Takó je hitro prišel do Gradca, kamor se je hodil navadno izprehajati, ter se obrnil naravnost k Maceletu na pol merice starega. V tem se je počasi približal večer in stari gospod Bertoncelej se je zopet počasi odpravil proti domu, kder ga vedno z veseljem pričakuje njegova dobra hčerka Anuška.

Mislím, da sem vam dovolj povedal o gospodu Bertoncelju. Pozna ga vse, nù, ne samó pozná, nego tudi vse ga ljubi, ker vsakemu rad pomaga, vsakemu rad dobro svetuje, in se z vsakim rad razgovarja. Bog nam ohrani še dolgo dobrega starca. Kadar njega ponesó jedenkrat v hladni grob, manjkalo bode dolgo, dolgo nekaj v naši prijazni vasíci. A spomin na njega se bode ohranil, dokler koli bode kdo živel, ki ga je poznal ali pa le slišal o njem. — — —

Gozdar in opica.

(Basen.)

ek gozdar je sekal v gozdu drva za kurjavo. Ko hoče razklati precej debel hrastov trkelj, stopi, kakor je to običajno z nogami na jeden konec tega trklja, po drugem koncu pa močno udriha s sekiro. Kmalu napravi gozdar precejšno razpoklino v trklju in dene vánjo zagozdo, da bi lažje vzel sekiro iz trklja in bi napravil z novim udarcem še večjo razpoklino. Čím večja postaja razpoklina, tem debelejo zagozdo vtikuje gozdar v trkelj. In ker se je širila razpoklina, devlje tudi vedno zagozdo proti koncu trklja. To ponavlja gozdar toliko časa, dokler ne razkolje popolnoma hrastovega trklja. — V bližini gozdarjevi pa je prebivala opica. Opazovala je dolgo časa gozdarja, kako je jemal zagozdo iz trklja in močno po njem udarjal. Bilo je vže okolu póludne. Gozdar gre ves truden vsled težkega dela domóv, da se okrepeča z jedjo za utrudljivo delo. Orodje, katero je rabil pri sekanju, pusti pri ónem hrastovem trklju. Ko opica zapazi, da je gozdar namenjen iti domov, splazi se hitro raz drevo. Ko pride na ono mesto, kjer je sekal gozdar drva, ne pomisli nič in kar zgrabi za sekiro ter hoče razklati nek hrastov trkelj, katerih je več tam ležalo okolu. Pri sekanju je natanko pazila na to, da bi ravno tako delala, kakor je videla gozdarja. — Vže zamahne dvakrat, trikrat in glej — napravila je precej veliko razpoklino. Ko pa hoče vzeti zagozdo iz trklja, in drugo debelejo vložiti, takrat pa padeta oba vže nekoliko razklana dela trklja skupaj in ob jednom zgrabita tudi opičino nogo. Tako je obtičala opica z jedno nogo v trklju. To ji je naredilo velike bolečine in vsled tega je začela grozno kričati, da se je slišalo daleč okrog. — Gozdar v tem času doma povžije pripravljene jedi. Po končani južini se prekriža in nekoliko pomoli, potem gre zopet na delo v gozd. Ko stopi v gozd, sliši velik krik in vik. In kako se začudi videč neprevidno opico z nogo v trklju. A mesto da bi ji vzel nogo iz trklja, useka jo tako močno s sekiro po glavi, da se na prvi mah zgrudi na tla in — pogine.

Kaj se učiš, mladi čitatelj, iz tega? Odgovor je lehak: Ne vtikaj se v stvarí, katerih ne umeješ.

Brežan.

V šolo!

Aj ne, dragi moji, da niste še pozabili, kako ste se uprav kar poslavljali od dóma? I, kako neki! Vem, da še zobljete tečno sadje in morda ima kdo še celó nekaj povitice, ki jo je dejala v zabojček skrbna mati, ko vam je ravnala perilo in obleko. In če vam ob tej priliki vhajajo misli nazaj v gorske in poljske vasice, kdo bi vam zameril? Saj so tudi Izraelci v puščavi vzdihovali po polnih loncih, ob katerih so sedeli v Egiptu. Pa vzdihovanje pri Izraelcih se je izpremenilo v nejevoljo. Zato jih je pa Bog ostro kažnjeval. Glejte, da se vam kaj takega ne primeri! Le mislite na dom prav pogosto. Spominjajte se ure, ko ste sedali na voz ter podajali roko starišem, bratcem in sestricam. To je bilo bridko, kaj nè? Seveda ste hoteli pokazati, da ste kar polni možaki, in zato je marsikdo zatajil srčno bolést. Ko je pa udaril voznik po konjih, ko ste se še jedenkrat ozrli nazaj na mater, ki je stala na pragu in si brisala oči, tedaj pa vže vem, kako je bilo. Sam sem skušal. Tako vas je dušilo v grlu, da niste črknili besedice. Pa marsikdo je potegnil rutico iz žepa in si skrivaj otiral solzo. Jeli?

Nič se ne sramujte, ljubčeki moji, če je bilo tako. Slovo je bridkoristnega. Koliko vaših sovrstnikov je ostalo domá! Trdo morajo delati pa še to mrvico brati in pisati pozabijo, kar so se poprej naučili. Vi se pa povrnete vsako leto modrejši domóv. To bo veselje, kaj?

Seveda, kar tako tudi ne grè. Pa kaj to bistrim slovenskim glavicam? Če vam tudi malo trda prede, ne udajte se. Tisoče in tisoče jih je vže vse to prestalo, pa bi vi ne? Torej čvrsto naprej! Kmalu pridejo zopet počitnice — Božič, Velika noč — potem pa velike počitnice. In tedaj glejte, da pride vsak domóv s pričevalom, o katerem poreče, to je sad mojega truda. Storil sem svojo dolžnost vestno. Tedaj bo še le pravo veselje! Starišem bodete poplačali s tem vse troške, ki jih bodo imeli veliko, učitelje zahvalili za trud, sebi pa največ koristili. Tedaj srečen pričetek šolskega leta! In srečen bode tudi konec, če pogosto uvažujete, da

„Ura izgubljena
Ne vrne se nobena.“

ko vsakemu. Če je jokala dobra mati, ko vas je poslala v svet — izpred svojega okrilja, jasen dokaz vam bodi to, da vas ljubi. In ljubite jo tudi vi. Najbolje pa kažete dejanski to ljubav, če se spominjate slovesa in pa naročil, ki vam jih je dala mati. Le pomislite, kako ste srečni, ker imate priliko naučiti se toliko lepega in

Psiček in kozliček.

Majhen si, pa si srčán,
Mene rad pognal bi v strán;
Kaj vzbudilo tak ti gnév,
Da režiš mi bév! bév! bév!

Ostre kažeš mi zobé,
Morda v me se zasadé,
A le bevskaj in zijaj,
Ne bojim se te, to znaj!

Večji jaz sem nego tí,
Psa kozlič se ne bojí.
Če mi kazal boš zobé
Nasadim te na rogé!

Čudna zver! si misli pès,
Strah se lôti ga in kès,
Trebja iti mu domóv,
Vmes pa pravi: hóv! hóv! hóv!

Fr. Krek. 1

Mali zaspanček.

Anica.

Solnce jemlje vže slovó,
Kmalu vtone za goró.
Težko delo je končano:
V kôpe je senó nabrano.

Barica.

Dà, končano je vse delo,
Zdaj pa, hajd, domóv veselo;
Vže nas mati čakajo,
Da se s polja vrnemo.

Anica.

Kje pa bratec, Gregec, je,
Mari ni odrinil vže?

Barica.

Težko je odrinil sam,
Bil bi to povedal nam;
Tu al' tam je kje ostal —
Morda kje celó zaspal.

Anica.

Truden je, kot sve me dve,
Da kje spí — verjetno je;

Delal z nama je od dávi,
Morda res, da spi kje v trávi.

Barica.

Išči, Anka, brateca —
In če spi, porukaj ga!
Skoraj noč vže bliža se,
Čas domóv nam iti je.
Grablje, vile jaz pospravim,
Idi hitro, hitro — pravim.

Anica.

Gregec, Gregec, si še tukaj?
Kje si Gregec? kar zaukaj! —
Tiho vse! — Pač vže domá
Bratec Gregec se igra.

Barica.

Meni, Anka, pa se zdí,
Da tam v travi kje leží!
Tu počakaj majhen čas,
Dà iskati grem ga jaz.
Anka, Anka — glej ga tù,
Tú počiva v trdem snú! —
Vstani Gregec, Gregec vstani,
Glej, vže mrak je po raváni!

Anica.

Vstani, Gregec! ratatám!
Mar ne boš ostal tu sám?
Zdaj domóv se je podati,
A ne v travi tù ležati!

Barica.

Tu zakaj bi neki spal,
Ko je Bog nam domek dal?
Vstani, Gregec, ratatám,
Sicer tu ostaneš sam!

Anica.

Gregec vstani — saj je res,
Da polegaš kakor les! —
Oj, ta Gregec! vedno spi še,
Mirno kakor prej še diše.

Barica.

Ali res takó je vtrujen?

Anica.

Ali pa je morda vzbujen! —
Le počakaj — bilko vzamem,
Z njo podrážiti ga jamem.

Barica.

Dà, po nosku, po ušesih

Anica.

In po ustnih in očesih,
Pošegačem ga lehnó,
Morda se prebúdil bo. —
Spi kot polh; oj, le pogléj!
In takó bo spal napréj.

Barica.

Pa leží naj, če vže hoče,
Če se res vzbudíti noče;
Grabil je senó ves dan,
Čudo ni, če je zaspan!
Saj, kdor dela brez nehánja,
Ta je res potreben spánja.

Anica.

Ali, tu ne sme ostati;
Kaj bi rekla skrbna mati,
Ko brez Gregeca bi prišlé,
Bilo nama bi gorjé.

Barica.

Veš, sestrica, kaj storíve?
Grablje, vile tu pustíve.
Gregecu primem jaz roké
Ti pa, Anka, za nogé,
In nesíve brateca —

Anica.

Domóv zaspanca — Gregeca!

Barica.

Ko domá se bo prebúdil,
Oj kakó se bode čúdil!

Anica.

Glavo stavim, da ne spí!
Bratec Gregec le meží
In se v srci nama smeje
Ker mu noša dobro déje.

Dr. H. Z.

Gledal sem . . .

Gledal sem zavzét
Dece živi cvét.

Mislil sem tedáj
Na ocvéli ráj:

Ko nas mladih broj
Grèl je sreče soj.

Gledam zdaj razvnét
Dece živi cvét:

Pri pogledu tem
Tiho sebi dém:

Hitro pride čas,
Ki postara vas.

Zrl kot jaz bo rád
Žitja vsak vzpomlád.

Mislil bo tedáj
Na ocvéli ráj . . .

Modést.

Zadnji lov Bistranovega očeta.

„Da je le ajda v zemlji, pa so vže mrzla jutra,“ govore skušeni starci in starke. Pa ni prazna govorica to. Da-si namreč ob ajdovi setvi — saj veste, tri dni pred ali tri dni po sv. Aleši je najpriprávnější čas za ajdovo setev — še ne pride prava jesen, vender jo vže napovedujejo hladne noči in pogostna jutranja megla.

Kolikor bolj pa zori ovočje po vrlih, tem manj je vročih dnij, zjutraj pa kaj rad mraz stresa človeka.

Bistranov Tonček je sicer utrjen deček, kadar je pa treba ob petih vstati, pa vže malo pomišlja, ali bi zapustil takój gorko posteljico, ali nè.

„Tonček, le urno, da poberes hruške in jabolka na vrtu, kar se jih je nacepalo po noči,“ budi ga vsako jutro mati.

„Sedáj je še vse rósno in tako mrzlo“ — odgovarja mladi zaspanec ter si mane na pol odprte oči.

„Kaj bode pa po zimi, če vže sedáj tožiš o mrazu — ali te ni sram?“ zavrača ga mati, in Tonček vender-le izleze izpod odeje, ker neče, da bi mu kdo oponašal, kak zmrzlin je. Samój jutranjo molitev moli še jedenkrat tako dolgo, kakor po letu, da le dalje časa ne gre na vrt. Tudi nekaj dobrega, ali nè, ljubi moji? Potem pa vzame ročni košek in po večkrat nabere toliko sadja pod debelimi starimi hruškami in jablanami, da je ves kriv, ko ga nese v sušilnico.

Vidite, tak je Bistranov Tonček, jesenskega mraza se bojí. — Pa saj je še več takih Tončkov in Jankov in Stankov, morda poznate tudi vi katerega, kaj? — Njegov oče je pa drugačen. Kako težko čaka vsako leto jeseni, da bi jel hoditi na lov! No, pa se ne veseli brez vzroka tega letnega časa. Kolikokrat prinese domóv ustreljeno jarebico, rejenega kljunača, ukusno divjo raco ali kaj enacega. In pa tistim porednim škododelcem — divjim zajcem, ki mu objedó po zimi tako često mlada drevesca, mora malo posvetiti. Sèm ter tam zaloti tudi jazbeca, včasih veverico — kakor mu je pač sreča mila — potem pa prodaja kože, da se odškoduje za smodnik, kar ga porabi na lovu. A čim težavnejša so bila pota, čim bolj se je moral truditi, da je kaj ustrelil, tem bolj se raduje domá pri slastni večerji. Ob takih prilikah misli tudi Tonček, da je v tretjih nebesih: oče razlaga, kako se mu je godilo na lovu, Tonček ga posluša — zanimivo pripovedovanje je prijetno, ne res? — a ne le posluša, tudi pridno zalaga dobro pečenko, kar je tudi nekaj. Ko bi ne bilo mrzlih juter, Tonček bi si želel, da bi bila vedno jesen.

Tako je bilo pri Bistranovih sleharno jesen do lani, a tedáj se je predru-gačilo. Le poslušajte, kakó:

Bistranovega očeta prijatelj, gospod Dobrovič, prišel je lepega jesenskega popóludneva iz mesta k Bistranovim, da bi šla z očetom skupaj na lov. In res

sta se napatila v močvirnat log, da poskusita svojo lovsko srečo. Obula sta visoke škornje od juhtine, ki se ne premočijo niti v vodi, obésila lovske torbe preko ram, vzela vsak dobro nabito puško ter poklicala psa-prepeličarja Pázija s seboj.

Kmalu sta zasledila jato jarebic. Dobrovič nastavi, poméri, sproži, pók! — in tri so padle na tla. „Pázi“ steče pónje ter jih brzo prinese svojemu gospodarju. Tam v bičji pa prav ta čas skloni dolgonoga čaplja svoj tanki vrat, ker jo je prestrašil strel baš ko je požirala veliko žabo. Njena plaha tovarišica pa se je skušala skriti, ni se ji namreč zdelo varno ob pokanji puške. Toda lovca in Pázi so bili tako zaverovani v jarebice, da se za štoklji še zmenili niso. Poleg tega je prepodil Dobrovičev strel tudi nekaj kljunačev, ki so tičali blizu tam v grmovji. Oče Bistran jih je brž zapazil in takój dva ustrelil.

Še dobro uro sta lovila naša lovca ter še marsikaj ustrelila, potem pa sta se vrnila zadovoljna počasi domóv.

„Dober dan je bil danes, jeli Bistran,“ dejal je mej potjo vže blizu doma Dobrovič.

„Vže davno nisem imel take sreče,“ pritrjeval mu je Bistran.

Kaj, ali zajcev letos ni? Nobenega nisva videla,“ poizvedoval je prvi.

„Dovolj, še preveč, toda tu jim je premočvirno, po repiščih in zelnikih se skrivajo raje,“ dopovedoval mu je drugi. „Včasih pač zaide kateri tudi semkaj, a le bolj poredkoma.“

„Škoda, da danes ni nobenega! Svojemu bratu bi rad nesel jednega, prav naročal mi je zánj,“ pripomnil je na to Dobrovič.

Komaj pa je izgovoril zadnje besede, kar jo pribriše dolgouh zajec lovcema nasproti. Ko ju zagleda, obrne se urno proti ne posebno velikemu, gostemu grmu, a predno je bil popolnoma tam, vže sproži Bistran puško. Toda ni zadel. Izza grma pa prijoče — Bistranov Tonček. Svinčeno zrno mu je prebilo uhelj. Splazil se je bil namreč od doma, da bi šel gledat za lovcema. Ko je videl, da se vračata, skril se je za grm, da bi odšla, potem pa je mislil skrivaj priti za njima. Pa zajec mu je zmedel račun.

Lahko si mislite, prijateljčki moji, da sta lovca brž pozabila zajca ter tekla k Tončku.

„Ti nesrečni otrok, ti! Kako, da si tukaj?“ spraševal je ves prestrašen Bistran.

„Hvala Bogu, da le ni hujšega!“ pa je vzkliknil Dobrovič, ko se je prepričal, da je Tonček ranjen samo na uhlji.

„O, moj Bog, kmalu bi bil ustrelil lastnega sina!“ tarnal je Bistran. „Nikdar več ne vzamem puške v roke, prisegam: nikdar več!“

Bil je mož beseda. Domóv prišedši vrže puško v omaro, kjer jo je navadno hranil, zaklene — in tam je zaklenjena še danes. Tudi njegov prijatelj je sklenil, da popusti lov.

„Če natanko prevdarim,“ govoril je pozneje pri večerji Dobrovič, „lov po mojih mislih ni nič kaj lepa stvar: človek se tako navadi moriti, da se mu žival kar nič več ne smili.“

„Tudi jaz sodim takó,“ kimal mu je Bistran. „Kdor lovi samó zaradi zabave, ne ravna plemenito. Divjačina ima prav tako pravico živeti, kakor mi. Seveda, tisto je drugače, če pobijamo žival, ker jo res potrebujemo za živež: to je dovoljeno, ker je sam Bog tako uredil.“

„Pa tudi nevarno delo je lov. Kolikokrat se je vže kdo ponesrečil, saj veš,“ izpregovoril je zopet Dobrovič.

„Kaj ne bi vedel,“ pritrjeval mu je Bistran. „Ta se prehladi, ta obstreli — toda kaj bi ti našteval, ali nisva danes sama doživela dovolj strašnega dogodka?“

„Ali te zelo boli, Tonček?“ poprašal je po tem pomenku Bistranovega sina.

„Skelí, skelí,“ potožil je Tonček, kateri izvestno ne pozabi nikoli, kaj se pravi: od doma uhajati in hoditi za lovci. „Nesreča modri!“

„Sam angeljček váruh te je obvaroval večje nesreče, otrok, vmešala se je še mati Bistranja v pogovor. „Lepo ga zahvali nocej in se mu priporoči še za nadalje.“

In Tonček je res tako pobožno molil ta večer, kakor morda še nikoli ne.

Drugo jutro je odhajal Dobrovič.

„Še kaj pridi,“ dejal mu je Bistran ob slovesu ter stiskal roko, „toda lovit ne pojdeva več. Včerajsnji lov je bil moj „zadnji.“

„Menim, da tudi moj,“ rekel je Dobrovič zamišljeno ter otišel.

Kajtimar.

Kuhinjska sol.

Sol je človeku nebhodno potrebna. Brez nje bi ne mogli živeti. To se zna, da zaradi pomanjkanja soli bi ravno ne umrli, ker se sol malo ne povsod dobi v naravi. S sólijo začínjamo jedi. Živali hlastno ližejo sol, recimo: ovce, koze in govedo sploh. Velblodu je v puščavi sol pravi oblizek. Vendar je kuhinjska sol tudi kvarljiva nekaterim živalim in jih celó ugonobi. Sol je strup polžu in močeradu. Mnogo rastlin se posuši, če jih poliješ s slano vodo. Nasprotno pa nekatere rastline vzpevajo le v slani vodi, sladke vode jih uničijo.

S sólijo solimo tudi meso in zelenjavo; rabimo jo pa tudi za gnoj. Sol se uporablja za sodo, iz katere izdelujejo steklo in milo.

Sol kristalizuje v kockah, ki se dadó prav lahko klati v manjše kocke. Kristali so brez vse barve, prozorni in se blesté kakor steklo. Sol je največ gručava, in sicer krnasta ali vlaknata. Čista sol je bela; z raznimi primesami pa dobi tudi druge barve, recimo: sivo, umazano-rdečo redkokdaj modro ali zeleno. Sol je na drugi stopinji trdotne gredi in 25krat težja od vode. V vodi se razpusti v slano vodo. Vlago vleče zelo náse. Vognji poketá in se razprši, razbeljena se stopi in izhlapi, od hlapa porumení brezbarven ogenj. Sol je sestavljena iz natrija in klora. Kjer je čista, lomijo jo kakor kamenje. Često najdejo po več stotov težke kristale.

Sol pridelujejo ljudje vže iz najstarejših časov. Rimljani so jo dobivali iz morskih solin, italijanskih in galskih.

Morje, ki pokriva dve tretjini zemeljskega površja, povsod je slano, vendar ne povsod jednako. Oddaljeno od suhe zemlje in ob bregovih, kjer se ne izlivajo velike reke vá-nje, ima morje več soli v sebi, kakor pri izlivih sladkih vod.

Črno morje je malo slano. Za ladije je to zelo imenitno. Slana voda je težja in zato tudi ladije lažje plavajo po njej. Malo ne vsako kámenje ima po nekoliko

solí v sebi. Voda izpira sprhnéle skale in odnaša stopljeno sol donašajoč jo morju. Neizmernemu morju se nič ne pozna, da se množi sol v njem. V velikih jezerih, ki nimajo odtoka v morje, v katere se pa iztekajo reke donašajoče soli, nastane polagoma skorja, ker voda izhlapi in pusti na dnu sol. Take izgledé imamo v sibirskih stepah. Lep vzgled, kako nastajajo solni skladi, imamo pri kaspiskem jezeru, kjer prehaja na vzhodni strani v oddelek, ki se imenuje: „Kara Borgas.“

V to postransko jezero pelje sto metrov širok rov, ki je 1·6 *m* širok. Vetrovi suše kaj hitro vodo v tem oddelku, zato mora rov dovajati vedno novo vodo, da je površje obeh jednako visoko. Na dnu se po tem takem vedno več soli nakupiči. Preračunili so, da je ostane na dnu jezera vsak dan po 60.000 stotov.

Sol se dobiva tudi kot kamenje. Na Gorenjem Avstrijskem do Štajerskega in Bavarskega se vleče oddelek takega gorovja. Najnovejši čas so pričeli kopati tudi v nižavo in so skoraj povsod naleteli na sol. Mnogo takih poskusov so napravili na Nemškem. Pogostoma se dobé tudi studenci, ki imajo v sebi po 1—5 odstotkov solí. Najlažje in najceneje se pridobiva morska sol, seveda samó tam, kjer je velika vročina in je morje močno slano, kakor na pr. sredozemsko morje.

Za morske soline se izbere ravno obrežje, kjer so tlâ neprodorna in daleč od iztoka potokov in rek. Iz morja pelje 6—10 *m* širok rov, ki je pri morji z zatvornico zaprt, katero pa morska voda sama odpira in zapira. Voda gre po rovu v zbiralno strugo, ki ima ilnate stene in je dva metra globoka. V njej odeeja morska voda pesek, školjke in drugo drobnjád. Od tod se izliva voda po 10—12 *cm* pod morsko gladino uglobljenih rovih v zgoščevalno strugo, to je v velike, nepravilne $1\frac{1}{3}$ —2 *m* globoke kále.

Pritočni valovi prinesó vodo po rovih naposled do zgoščevalne struge. Kadar morje upada, zapró se zatvornice in voda ostane v strugi. Solčna vročina in gorki vetrovi suše vodo. Ko je toliko izhlapi, da je 27 odstotkov solí v njej, zajemajo vodo in jo pretakajo v kristaljučo strugo. To delo zvršujejo ljudje z arhimedskimi vodnimi vijaki, s sesalkami ali zajémali in kôrci.

Te struge niso s prejšnjimi zvezane in so 30—60 *cm* višje. Dolge in široke so po 60—90 *m* in okoli 40 *cm* globoke. Vsako jutro zajamejo toliko slane vode iz zgoščevalne struge, da se gladína povikša za 15—18 *cm*, ker le toliko vode more izpuhteti na dan. Tù se sol izločuje v neštevilne kristale, ki iz početka plavajo, potem se pa pogrezujejo. V treh ali šestih mesecih je struga s sóljo napolnjena. Žetev se prične. Sol namreč izsekajo s sekirami in jo nakupičijo. Te kupe pokrijejo z ilovico ali opeko in pusté ležati jedno leto ali še več časa, dokler ne odteče v soli se nahajajoča ostalina grenke soli, kar se lahko zgodi pri najmanjši vlagi. Taka sol je vže dovolj čista a vender jo še na umeten način čistijo. V našem Primorju so največe soline pri Piranu.

Na notranjih rusovskih in sibirskih jezerih se dobiva sol poleti, kadar dežuje. Jezera so plitva. Možje gredó z visocími škornjami v vodo, kopljejo na dnu sesédeno sol in jo nakladajo z lopatami na čolne. Na bregu jo potem suše.

Tudi iz slanih vrecev ali slatin se dobiva sol. A to delo je mnogo dražje in težavnejše. Način je prejšnjemu podoben. Navadno se ukvarja samó država s pridobivanjem te solí.

Sol se tudi koplje kakor ruda. Posebno veliki solni rudniki se nahajajo pod mestom Wieliczka v Galiciji. Globoko pod zemljo delajo rudarji. Vhodi v te rudnike so po stopnicah ali na vrveh, s katerimi se spuščajo rudarji v globočino. Pod zemljo je vse iz soli narejeno, celó kapelica z oltarjem, kjer so poprej vsak dan maševali, a sedaj le še 3. julija vsakega leta.

Kako bogástvo je tú pod zemljo skrito, vidi se iz tega, da se izkoplje na leto po 1,700.000 stotov soli. Velike soline so tudi v Bochniji. Na Nemškem slovi Stassfurt, na Avstrijskem pa Hallstadt, Ischl, Ebensee, Hallein, Ausee in Hall v pridobivanji soli.

Lahko je delo, kjer se dobiva čista sol, a težavnejše ondú, kjer ima sol kako primes v sebi, recimo ilovico. Če je sol z drugimi stvarmi zmešana, izkopljejo se na pripravnih krajih globoke jame. V te jame napeljana voda razkrojuje sol, ilovice in drugih primés pa ne more. Ko je voda dovolj slana, izpoljejo to vodo in jo napeljejo v solovarnice, kjer se s sólijo napolnjena voda v velikanskih kotlih v hlap izpreminja a čista sol na dnu ostaja. Imenuje se ta sol: varjena sol. Da se pa več goriva prihrani, navajajo slano vodo, predno teče v kotel, na veliko skladalnico od vejevja, solovarsko klado imenovano, skozi katero se voda počasi cedí in kaplja. S tem ravnanjem se slanica izgublja, ker mnogo vode izpuhteva in se zgoščuje.

Soli se vsako leto mnogo porabi. Evropa sama je porabi na leto po 66 milijonov stotov; mej temi je 20 milijonov stotov morske soli. Največ morske soli pridobi Rusija, Avstrija le 480.000 stotov na leto. Mnogo soli donajajo Avstriji solniki. V Avstriji se dobiva na leto okolo 600,000 stotov kaméne soli, 1,600.000 varjene, 480.000 morske in 120.000 stotov obrtne soli v skupni vrednosti 25 milijonov goldinarjev. Ker je naprava soli državni monopol in so tudi vsi solni rudniki (solniki) in solovarnice državni, določuje država ceno soli, in sicer také visoko, da ima vsako leto 16 milijonov goldinarjev čistega dobička. Čez leto in dan porabi pri nas vsaka glava po 10·4 *kg* soli.

Vse to nas uči, da je sol neobhodno potrebna, da je prekoristna stvar in neprecenljive vrednosti. Sol je pa tudi nekako sveta rudnina. Sam Zveličar jo je pohvalil govoreč svojim učencem: „Vi ste sol zemlje!“ S temi besedami je povedal, da se morajo oznanjevalci njegovih naukov najprej sami po njih ravnati, ako hočejo še druge navduševati z njimi. Gorjé jim pa, ako postanejo mlačni, zakaj ako sol izgubi svojo moč, s čim se bode solila zemlja?

Sol nahajamo tudi v liturgiji starega in novega zakona. Izraelci so jo rabili pri vsaki jedilni daritvi; bila jim je znamenje vztrajne zveze z Bogom. Sol je neobhodno potrebna v človeški živež; ona naredí, da so jedila okusna in prijetna, obvaruje gnjilobe, zatorej je podoba krščanske vere, ki človeka preraja, varuje pogina in ga z modrostjo napolnjuje. Sol je tudi simbol nesmrtnosti. V krščanski liturgiji rabimo sol pri posvečevanju cerkvá, pri sv. krstu, primeša se blagoslovljeni vodi in prsti se snažijo s sólijo po maziljenji s svetim oljem. Pri sv. krstu govori duhovnik polagajoč krščencu sol v usta: Prejmi sol modrosti — vera in življenje po veri, to je prava modrost, ki človeka stori prijatelja Božjega ter ga varuje pogubljenja.

Dá, sol je znamenje modrosti tudi v vsakdanjem življenji. Človeku, ki ima malo modrosti, pravimo, da nima dosti soli.

Pri Slovanih pa sol pomenja tudi prijateljstvo in zvestobo. Kakor napravlja sol jedila okusna in prijetna, tako dela prijateljstvo življenje mikavno in veselo. Znano je, da Rusi svojemu caru s soljo in kruhom postrežejo, kadar pride v katero njih mesto. Tako so storili Bošnjaki, ko je naš rajni cesarjevič Rudolf potoval po njih deželi. Pravi Slovenec položi še dandanes gostu, kadar stopi v hišo, hleb kruha in soli na mizo. Nasprotno pa je znamenje razdrte prijaznosti, če kdo sol rastrese. Tudi pri starih Rimljanih je bilo znamenje nesreče, če je kdo pri mizi raztresel sol.

Ker je sol tako potrebna, prišla je celó v prigovor. „On še za sol nima,“ pomenja skrajno uboštvo.

V. S.

Rešitev in imena rešilcev rebusa v 9. „Vrtčevem“ listu.

Skrb in trpljenje nista prijatelja lepoti, solze pa so slabo mazilo.

Prav so ga rešili: Gg. Jak. Inglič, naduč. v Idriji; Mat. Rant, naduč. na Dobrovi; Jernej Črnko, učit. pri sv. Jurju v Slov. gor. (Štir.); Fr. Staufer, učit. pri sv. Katarini (Štir.); Matej Vurnik, org. v Mekinah; Henr. Robiňak, uradnik v Radgoni (Štir.); Fr. Šivilaskup v Horjulu; Drag. Koderman na Frankolovem (Štir.); Tonček Šlamberger, uč. v Ljutomeru (Štir.); J. Muki Pračer v Gor. Radgoni. — Ivana in Amalija Šket v Dramljah (Štir.); Antonija Breznik v Gor. Radgoni (Štir.); Katarina Maruško v Stavenšincih (Štir.); Marija Leben v Horjulu; Marija in Leopoldina Rant na Dobrovi; Josipina Koderman na Frankolovem (Štir.).

Popravek. V zadnjem „Vrtčevem“ številu v sestavku „Morilec“ stran 142 je v deseti vrsti od spodaj napačen tisk: *Kdaj pókoj se mi v dušo naséli*; biti mora: *„Kdaj pókoj se mi v dušo spet naséli,“* in spodaj v četrti vrsti rima: . . . *„po cesti beli.“* Prosimo, da si blagovoli to vsak popraviti, kar smo v naglici pri korekturi prezrli.

„Uredništvo.“

Listnica. Gosp. Cvetko: Ostali dve pesenci „Mravlja“ in „Štirje letni časi“ se nam ne zdé dovršeni, zato je ju smo odložili. — Brežan: Druga Vaša basen ni za natis. — Nekaterim našim sodnikom: Od več strani nam dohajajo pesence s prošnjo, da bi je natisnili v „Vrtci.“ A nekatere teh pesenc so zložene v tako visokem duhu, da jih mladina razumeti ne more. Tudi izrazi niso dovolj znani ónim malim našim čitateljem, katerim je „Vrtec“ namenjen v prvi vrsti; recimo: mladec, žitje, soj, žil — žiti, žije itd.

Rebus.

(Priobčil F. Stegnar.)

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji za vse leto 2 glđ. 60 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr. Napis: Upravništvo „Vrtčevo“, mestni trg, šte. 23, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.